

Programma Open Monumentendagen 2025

Thema: Erfgoed & architectuur: Gebouw(d) om te blijven.

Data:

Zaterdag 13 september: 10:00 - 17:00 uur

Zondag 14 september: 12:00 - 17:00 uur, beperkte activiteiten

Het thema is “Gebouw(d) om te blijven”. Veel moois in Harderwijk is bewaard gebleven en veel gebouwen hebben door de eeuwen heen diverse functies gehad. Ga op ontdekking tocht en vind de gebouwen die mochten blijven, beleef de vele functie die de gebouwen hebben gehad en ontdek wat er allemaal is veranderd.

De officiële opening wordt verricht door wethouder Martijn Pijnenburg

Zaterdag om 9.00 uur vertrekt een colonne met Oldtimers vanaf de parkeerplaats aan de Beemd richting de Vischmarkt. Via de Smeepoort/Vijhestraat naar de Bruggestraat en dan bij Monopole de Boulevard op, ze rijden door de Vischpoort en arriveren rond 9.15 op de Vischmarkt.

In de laatste Oldtimer is Martijn de passagier en zal op de Vischmarkt uitstappen. Daar wordt hij bij de Vischpoort ontvangen door het bestuur van de Historische Vereniging Herderewich. Daarna zal Martijn de Open Monumentendagen Harderwijk officieel openen, **om 9.30 uur bij de Vischpoort.**

Bezoek de Monumenten Alle monumenten die te bezichtigen zijn in Harderwijk en Hierden vind je op de nationale Open Monumentendag-website onder “Harderwijk (gemeente)”. Bij de monumenten zijn professionele gidsen aanwezig die je het verleden laten herleven. De meeste monumenten zijn ook op zondag open. De activiteiten zijn alleen op zaterdag tenzij anders vermeld.

Voor meer info kijk op www.openmonumentendag.nl of scan de QR code

Nieuw! Dit jaar voor het eerst te bezichtigen

Oude kantongerecht de Zwitserse kamer Adres: Bruggestraat 49. Bewonder het unieke handgeschilderde behang.

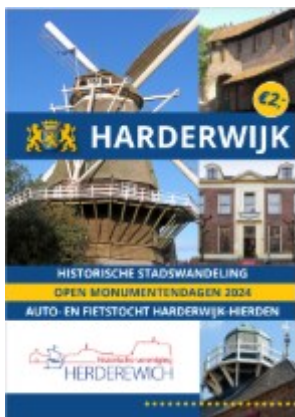
Voormalig Catharineklooster Adres: Klooster 1. Neem een kijkje in de gewelven kelder.

Het Fraterhuis/Pesthuis Adres: Straat van Sevenhuyzen 4. Een deel van het Pesthuis is opengesteld door de eigenaren.

Programma Open Monumentendagen 2025

Gratis boekje met de Historische Stadswandeling door Harderwijk

Programma en routeboekje

Bij de ingangen van de stad, in het Oude Stadhuis en bij de Vischpoort is op zaterdag alle informatie te verkrijgen over de Open Monumenten dagen:

- Houtwal/Wereldwinkel/ Ingang Luttekepoortstraat
- Strandboulevard oost, Dolfinariumbrug
- Bij de Smeepoort, ingang Smeepoortstraat

Ook op zondag:

- Heerlijk Harderwijk, VVV in het Oude Stadhuis (Markt 1)
- Vischpoort (Schapenhoek 9)
- Parkeerterrein P2 (Bottermuseum Havendijk 13)

Speciale Activiteiten

Het verleden komt tot leven

Met passie en toewijding brengt Stichting Eeuwig Vermaak de geschiedenis tot leven op het Muntplein, bij het Blokhuis, het Fraterhuis, Burgerweeshuis, op het Kerkplein en bij de Grote Kerk. Ontmoet de spion en de muntslager op het Muntplein, kom soep eten bij het Soephuis, vraag naar de regent van het Burgerweeshuis en bij de Grote Kerke ontmoet je Agatha van Deventer die vertelt hoe het was om in 1561-1562 de gewelven van de Grote kerk te mogen beschilderen. Dit mag je niet missen!

Grote foto's in de stad vertellen het verhaal uit het verleden

Het thema is "Gebouw(d) om te blijven". Veel moois is in Harderwijk bewaard gebleven en veel gebouwen hebben door de eeuwen heen diverse functies gehad. Ga op ontdekkingstocht en vindt de gebouwen die mochten blijven. Maar door de eeuwen heen is er ook veel verdwenen. In de stad vind je op een aantal plaatsen grote foto's waarop de gebouwen uit een ver verleden te bewonderen zijn. Je vind ze op onderstaande locaties en rond het Blijde Bietjes Festival.

Programma Open Monumentendagen 2025

FOTO	GEBOUW	PERIODE	WAAR
1	Vischpoort boulevard kant	tweede helft 19e eeuw	Groenstrook bij de Vischpoort, nabij Kruizing Strandboulevard West/Kruizing Strandboulevard Oost
2	Ingang Bruggestraat boulevard kant	begin 20e eeuw	In de bocht Hoge Brug/Strandboulevard west.
3	Oudemannenhuys	rond 1900	In de tuin bij het wooncomplex. Hoek Vijhestraat/Kerkplein
4	Vanghentoren aan het Blokhuis	rond 1900	Bij de stadsmuur Vanghentoren. nabij Blokhuis nr9
5	Munt, werfdepot, Oude Karzerne	1920	Binnentuin Muntplein
6	Entre Smeepoort straat	1927	Grasveld bij de stadsmuur. Nabij Smeepoortstraat 1
7	Catharina kapel en Klooster	1725	Op het Kloosterplein. Nabij Kooster nr15.
8	Luttekepoort	18e eeuw	Grasveld recht voor Houtwal, Vitringasingel 71
9	Groote Poort 18e eeuw	18e eeuw	Groenstrook, Sint Annastraat
10	Militair Hospitaal	1920	Blinde muur Basiliek. nabij Kaatsbaan 2

Vischmarkt

Bewonder de vele historische auto's en oldtimers op de Vischmarkt. Meer dan 20 auto's zijn te bezichtigen op de Vischmarkt en met een aantal auto's kun je ook een ritje maken. Auto's gebouwd om te blijven.

Vanaf 9 uur vertrekken ze in colonne vanaf de parkeerplaats de Beemd naar de Vischmarkt. De route gaat via de Smeepoort, Smeepoortstraat/Vijhestraat naar de Bruggestraat en dan bij Monopole de Boulevard op richting de Vischpoort waar ze rond 9.15 uur arriveren.

Historisch Havenkwartier (Havendijk en Havendam)

Molen de Hoop Deze zomer zijn de kap en de wieken van de molen gerestaureerd en vernieuwd. Kom binnen voor een gratis rondleiding en ervaar de draaiende wieken van dichtbij. Ook het Bakkerijmuseum draait op volle toeren, de bakkers bakken er de heerlijkste koeken. (ook op zondag open)

Historische zeilschepen Langs de kade van de havendijk liggen historische schepen die open zijn voor publiek, de kade is aangekleed met visnetten en er zijn een aantal Samofa motoren van de oude Samofa motoren fabriek uit Harderwijk te bewonderen die draaiend en ploffend op de kade staan.

Bottermuseum In de botterloods kun je de restauratie van de HK21 bekijken, er wordt gemijnd in de Vischafslag, op het plein kun je het roken van vis bekijken, ruiken en proeven. Kids kunnen hun eigen houten scheepje bouwen. Vanaf 12uur kun je voor een klein prijsje meevaren op een botter. Gerard Bakker exposeert zijn potloodtekeningen in het Bottermuseum en om 15.00 uur is er een veiling van een van zijn werken waarvan de opbrengst voor de restauratie van de HK21 is. (ook op zondag open)

Houten legpuzzel Gezamenlijk is er een puzzelspeurtocht uitgezet in het Historisch Havenkwartier waarbij het eindresultaat een houten legpuzzel is, vraag naar het deelname formulier bij de Molen of bij het Bottermuseum.

Bij de nieuwe woonwijk Ons Stadsgezicht – Waterfront Harderwijk

Rondleiding door Ons Stadsgezicht – Waar verleden en toekomst samenkomen

Op zaterdag 13 september verzorgt Van Wijnen een unieke rondleiding door *Ons Stadsgezicht* op het Waterfront. Ontdek hoe moderne architectuur en historische inspiratie samenkomen in deze bijzondere wijk, gelegen direct aan de Vissershaven en op loopafstand van de binnenstad. De architect en projectontwikkelaar nemen je mee in het verhaal achter deze nieuwe buurt, waar 193 woningen worden gebouwd met oog voor sfeer, duurzaamheid en verbondenheid. Je hoort hoe historische elementen uit Harderwijk zijn verwerkt in het ontwerp, en hoe de wijk uitnodigt tot samen leven – met groene hoven, een gemeenschappelijke woonkamer en een warme buurtcultuur. De rondleidingen starten om **11:00 en 13:00 uur** vanaf de Visch op de Poort.

Speurtocht door Ons Stadsgezicht

Voor kinderen is er een leuke en leerzame speurtocht door de wijk. Ga samen met je ouders op zoek naar bijzondere elementen in de architectuur – van gevelstenen tot historische vormen in een modern jasje. De speurtocht is te lopen tussen 10.00 en 14.00 uur en start vanaf de Visch op de Poort. **Adres startpunt:** Kleine Helling kade bij de “Visch op de Poort”

Religieuze gebouwen

De Grote Kerk Beleef de Grote Kerk in beeld, brons & muziek. Tijdens Open Monumentendagen opent de Grote Kerk aan het Kerkplein van Harderwijk haar deuren van 10.00 tot 16.30 uur. Bewonder de indrukwekkende expositie "De Basis verbeeldt, in brons verwoord" van kunstenares Relinde Kattenberg – een collectie bronzen beelden vol kracht en betekenis. Laat je tijdens je bezoek verrassen door een sfeervolle muzikale omlijsting die het monument en de kunst tot leven brengt.

PodiumPlantage XTR op Monumentendag

De Plantagekerk, een Rijksmonument, is op de Open Monumentendag te bezichtigen 11.00 – 18.00 uur. PodiumPlantage pakt deze dag uit met twee gratis concerten.

Tussen 12.30-13.00 uur serveert de kerk een gratis lunch voor iedereen.

Aansluitend presenteert PodiumPlantage om 13.00 uur een populair/klassiek pianoconcert van een half uur door Marinus van Steenwijk. Hij speelt muziek van Ennio Morricone, Louis van Dijk, Mozart, Led Zeppelin, Beethoven e.a. Toegang vrij.

Om 17.00 uur in het kader van PodiumPlantage XTR een uitvoering van het Requiem van Fauré door het Ad Hocus koor en -orkest o.l.v. Annemarieke Evers. Toegang vrij. Na afloop is er een deurcollecte.

Gelderse Academie in de Catharinakapel

De presentatie in de Catharinakapel richt zich op de virtuele reconstructie van de voormalige Gelderse Academie, ook wel bekend als de Universiteit van Harderwijk, en belicht de relatie met de Catharinakapel en haar historische context.

Sinds het begin van de zeventiende eeuw fungeerde de Catharinakapel als gehoorzaal voor het Gymnasium Illuster. In 1648 kreeg deze instelling promotierecht en werd ze verheven tot universiteit. Deze status behield de Academie tot 1 januari 1811, toen Napoleon bij decreet een einde maakte aan haar bestaan.

‘t Klooster

Dit rijksmonument is dit jaar voor het eerst open voor publiek tijdens open monumenten dagen. Oorspronkelijk gebouwd als klooster van Sint-Catharina, het Catharinaklooster was onderdeel van een religieus complex inclusief de Catharinakapel. Na de Reformatie kreeg het gebouw diverse functies: in 1593 bood het onderdak en werkgelegenheid aan Engelse wevers uit Norwich; tussen 1843 en 1908 diende het als magazijn voor het Koloniaal Werfdepot

Sinds 1983 vervult het een nieuwe rol als centrum voor de kunsten, onder de naam Cultuurkust. Zaterdag heeft Cultuurkust openhuis en geven ze informatie over alle activiteiten die in ‘t Klooster worden gegeven. Bezoek ‘t Klooster en neem een kijkje in de gewelven kelder daarnaast kun je de nieuwe inrichting van het gebouw bekijken, hoe het is aangepast aan z’n nieuwe functie. Gebouw(d) op te blijven.

Er is veel te beleven voor de kids

Speurtocht Buurman en Buurman door de binnenstad. Haal je deelname formulier bij de informatie punten in de stad. Voor alle deelnemers is er iets lekkers.

Knutsel je eigen monument Kom knutselen en bouwen bij de Wheme, Kerkplein 2. Maak je eigen originele Buurman en Buurman kijkdoos of bouw met lego een prachtig monument.

Zandkastelen bouwen Of bouw een kasteel van zand op het strandeiland bij Walhalla, er zijn scheppen, emmers en andere materialen beschikbaar. Je kunt natuurlijk ook je eigen schep meebrengen.

Brandweer demonstratie Wist jij dat vroeger vanaf de Vischpoort brandwachters de stad in de gaten hielden en bij de minste rook ontwikkeling in actie kwamen om een beginnend vuurtje te blussen? Tegenwoordig doen we dat anders en stoere brandweermannen gaan jou uitleggen hoe. Op de Boulevard bij de Vischpoortbrug vind je moderne en oude brandweer auto's en hier mag je zelf proberen vuurtjes te blussen. In een informatiekraam krijg je informatie over brandveilig leven en hoe je in je thuissituatie aan preventie kunt doen.

Fotowedstrijd uitgeschreven door fotoclub Iris thema "Bebouw(d) op te blijven"

Dit jaar organiseert Herderewich, samen met Fotoclub Iris, een **Herderewich Fotowedstrijd**, met als thema: **"Erfgoed in Architectuur – Gebouw(d) om te blijven"**

Voor kinderen is het thema: **"Gebouwen die er al heel lang zijn"**.

Iedereen kan meedoen, of je nu een professionele fotograaf bent of gewoon met je telefoon een prachtig moment vastlegt. Er zijn drie categorieën:

- **Professionals** – op zoek naar het perfecte plaatje met professionele apparatuur.
- **Gelegenheidsfotografen** – bezoekers die toevallig een schitterend beeld vastleggen.
- **Kinderen** – jong talent dat vanuit een frisse blik bijzondere details ziet.

Alles over deze wedstrijd kun je vinden via onderstaande link:

<https://sites.google.com/view/herderewichfotowedstrijd/homepage>

Per deelnemer mag één foto worden ingezonden. Foto's kunnen tot en met **14 september** worden ingestuurd.

Wat is er nog meer te beleven in Harderwijk

Plantage Park In dit prachtig park vol historie zijn de Blije Bietjes neergestreken. Na een mooie dag of tussen door kun je hier genieten van muziek en van een drankje en een hapje (ook op zondag). Rond het festival vind je de historische foto's die ook in de stad staan.

Strabant festival in de stad op zaterdag verandert het historische stadscentrum van Harderwijk in een magisch openluchttheater vol verrassingen en spektakel. Tijdens Strabant beleef je theater in de open lucht, midden in de stad. Een extra reden om tijdens Open Monumentendagen Harderwijk te bezoeken.

Ook heeft Harderwijk een groot aanbod aan prachtige terrassen en heerlijke restaurants om je dagje uit in Harderwijk, na afloop van de Open Monumentendag, nog een paar uurtjes te verlengen.

Kom genieten van de geschiedenis, cultuur en muziek tijdens de Open Monumentendagen in Harderwijk!

Hierden

Programma Open Monumentendagen 2025

Vertrektijden Bus: Harderwijk ↔ Hierden

- **Harderwijk naar Hierden:** 10:00, 11:00, 12:00, 14:00, 15:00, 16:00 uur
- **Hierden naar Harderwijk:** 10:30, 11:30, 13:30, 14:30, 15:30, 16:30 uur
- Haltes: Bushalte Vitringasingel Harderwijk en Hagenweg4, Hierden.

Aan de Vitringasingel worden de reizigers in stijl uitgezwaaid door Levende Historie Harderwijk. Eenmaal in Hierden kun je met een 2^e bus mee voor een rondje Hierden en zie je alle hoogte punten.

Schaalmodel monumentale Veluwe schuur

In samenwerking met het Morgen College is een Veluwe schuur op schaal nagebouwd.

Op 13 september zullen leerlingen het project afronden op het terrein van Bheene's Boerderie, Hagenweg 4.

Bheene's Boerderie en het omliggende erf is nog in oude staat gebleven. Je kunt hier niet alleen de boerderij de bijgebouwen en oude gereedschappen bewonderen, maar ook ontdekken dat er nog oude gewassen worden geteeld, net als vroeger. Ruik de geur van de gewassen en bewonder de kleuren. Daarnaast vind je op het erf kraampjes waar streekproducten worden verkocht.

Bustour door Hierden Voor minder mobiele bezoekers en pendelaars uit Harderwijk is er een speciale bus route langs de belangrijkste high-lights. De bus vertrekt en eindigt bij Bheene's Boerderie, waarna deelnemers uit Harderwijk kunnen terugkeren met de pendelbus.

Hierden op de fiets of te voet verkennen De route langs de belangrijkste bezienswaardigheden is zowel per fiets als te voet af te leggen. De totale afstand bedraagt ongeveer 8 kilometer. Langs de route zijn foto's te zien op bouwhekdoeken van verdwenen boerderijen en winkels die ooit op deze plek stonden.

Presentatie oude landbouwvoertuigen Aan de hoek van de Wijtgraaf-Zuiderzeestraatweg worden historische tractoren en landbouwwerktuigen tentoongesteld. De eigenaren delen hier hun kennis en geven graag toelichting aan bezoekers. Ontdek welke typen trekkers vroeger in Hierden gangbaar waren en voor welke doeleinden deze werden ingezet.

Het erf aan Wijtgraaf 18 heeft van de gemeente de status Historisch erf, waardoor veranderingen beperkt zijn. De gemeente wil zo de gebouwen en indeling behouden voor toekomstige generaties. Het erf is dit jaar voor het eerst toegankelijk gesteld tijdens Open Monumentendag. De eigenaar kan toelichten welke details bijdragen aan de historische uitstraling van het sinds 1987 in deze vorm bestaande erf.

Koets in Hierden Een prachtig gerestaureerde koets uit 1890, getrokken door twee paarden, rijdt vandaag mee. De passagiers dragen Hierdense klederdracht, zodat u kunt zien hoe men er vroeger uitzag.

Dorpskerk De dorpskerk is de hele dag open. Bezoekers kunnen het gebouw van binnen en van buiten bekijken, luisteren naar orgelmuziek en uitleg krijgen over de geschiedenis en rol van de kerk in Hierden.

De Essenburg Laat u vandaag rondleiden door een gids in het prachtige kasteel De Essenburg! Ontdek de rijke geschiedenis van het monument, dwaal langs sfeervolle vijvers en geniet van de unieke sfeer van het omliggende park. Voor de rondleiding kunt u zich aanmelden bij de boerderij op Wijtgraaf 18.

OMD-route door Hierden (ca. 8 km) te voet, per fiets of per bus.

We starten bij Bheene's Boerderie, Hagenweg 4 – 3849 NL.

Historisch boerenerf opengesteld, kraampjes met streekproducten, oude tractoren, machines, auto's, leerlingen bouwen schaalmodel constructie monumentale Hierdense boerenschuur.

Erf rechtssaf verlaten de Hagenweg af, volg de Binnenweg, sla linksaf de Duinweg in.

Programma Open Monumentendagen 2025

Historisch punt: De Witte Steen bij de Molenweg. Hierdense emigranten naar Amerika namen hier in de 19^e eeuw afscheid van familie, de stenen reïstassen herinneren daaraan.

Steek de Molenweg over, ga tot eind Zomerweg, sla linksaf de Wijtgraaf in.

Wijtgraaf 18 opengesteld nagebouwd historisch erf, bouwhekfoto met voormalige boerderij van de Essenburg, let op oude en nieuwe kapconstructie, oude tractoren te zien, eigenaren geven graag uitleg. Hier opgeven voor rondleiding kasteel De Essenburg, zie punt hierna!

Vervolg de Wijtgraaf, steek Zuiderzeestraatweg schuin over de Polenweg in.

Voormalige boerderijen van de Essenburg nr. 7 "Beelem", nr. 15 "den Otter" en rentmeesters woning nr. 17 "De Rakhorst". (Hier is ook de opstapplaats voor bus.)

Ga schuin tegenover nr. 17 over de "Jannes-Wajerbrug" en volg Mariendreef naar kasteel De Essenburg.

Er worden rondleidingen gegeven in de Essenburg om 11.00, 13.00 en 14.30 uur, hiervoor kunt u zich bij Wijtgraaf 18 aanmelden.

Verlaat de Essenburg de oprijlaan af, ga rechtsaf de Zuiderzeestraatweg op, sla rechts de Wijtgraaf in.

Let hier op bouwhekfoto Bakkerij/kruidenier Lokhorst "Witte Winkel", In de 1^e WO was hier een controlepost en ook schijnt er ooit een herberg in gevestigd te zijn geweest.

Vervolg de Wijtgraaf, einde eerst rechtsaf naar Waterweg 1, daarna terug de Lageweg in.

Voormalige Essenburgboerderijen: nr. 17 "Luchtenburg", nr. 13 "Ottenstein", nr. 7 "Kievit". Typisch "roze huusjen" te zien op nr. 6 steen uit de steenfabriek van Den Herder Harderwijk. Bouwhekdok met voormalige "Jeanne Hoeve" op Waterweg 1. Lageweg 25: "Kortenbroek"

Einde Lageweg, ga naar de kerk, daarna rechtsaf de oude Zuiderzeestraatweg volgen.

Kerk is opengesteld, op de oprijlaan staat een maquette van de oude school en even verder een grote geschilderde plaquette (oude school) voor de huidige school. Bouwhekdok bij De SPAR van vroegere Bakkerij/kruidenier Mostert. Rechts naast de rotonde, naast slagerij, bouwhekfoto's van vroegere smederij Admiraal en bakkerij/kruidenier Hop, "Stientjes".

Bij de rotonde oversteken de Molenweg in, sla rechtsaf bij de Witte Steen de Duinweg in.

Bouwhekdoeken: nr. 1 boerderij van Beelen en latere restaurant "De Tippe", Rechts "De Zwaluwenhoeve" en daarnaast nr. 2 boerderij van Familie Hop, nr. 15 Familie Beelen "De nieuwe Boer", nr. 14 bijzondere T-boerderij van Fam. Boonen.

Rechtsaf de Binnenweg in, Hagenweg volgen en eindigen bij nr 4 Bheene's Boerderie.

Koop eventueel streekproducten en een consumptie en kijk hoever de leerlingen van het Morgen College zijn gevorderd met hun monumentale schuur.

Een prachtige koets uit 1890 getrokken door twee paarden rijdt op deze route.